

ANNA HOPE

AȘTEPTĂRI

Traducere din engleză și note de
MIHAELA DUMITRESCU

HUMANITAS
fiction

*Pentru Bridie, când va fi mai mare,
și pentru Nimmi, care m-a readus pe firul poveștii.*

„Problema maternității nu se rezolvă.
Este un spațiu în care se intră cu orice risc.“

Jacqueline Rose, *Mamele:*
Eseu despre iubire și cruzime

London Fields

2004

Este sâmbătă, adică zi de târg. E primăvară târzie sau începutul verii. E mijlocul lunii mai și, în grădina cotropită de buruieni din fața casei, măceșii sunt înfloriți. Este încă devreme, sau devreme pentru o zi de weekend – nici nu e încă ora nouă, dar Hannah și Cate s-au trezit deja. Nu schimbă prea multe cuvinte în vreme ce fac cu rîndul pe lângă ibricul de pe foc, pregătind ceaiul și pâinea prăjită. Soarele pătrunde pieziș în încăpere, luminând rafturile cu talmeș-balmeșul lor de cratițe și tigăi, cărțile de bucate, pereții prost zugrăviți. Când s-au mutat aici, acum doi ani, și-au promis că o să refacă zugrăveala oribilă, de culoarea somonului, din bucătărie, dar nu au mai apucat. Acum le place așa cum este. La fel ca toate celelalte lucruri din casa aceasta roasă de vreme și primitoare, le dă o senzație de căldură.

Sus, la etaj, Lissa doarme. La sfârșit de săptămână, rar se scoală înainte de amiază. Lucrează la un local din apropiere și de multe ori iese în oraș după orele de serviciu – la câte o petrecere într-un apartament din Dalston, la câte o cârciumioară la doi pași de Kingsland Road ori mai departe, la atelierile pictorilor din Hackney Wick.

Își termină pâinea prăjită, își iau sacoșele de pânză vechi și decolorate din cuierul dindărătul ușii și ies în dimineța luminoasă, lăsând-o pe Lissa să mai doarmă. O iau la stânga, apoi cotesc la dreapta până ajung la Broadway Market, unde negustorii tocmai își deschid tarabele. Acesta este momentul lor preferat – înainte să dea năvală mulțimea. Cumpără croasaniți cu migdale de la brutăria din capătul străzii. Cumpără brânză Cheddar

maturată și brânză de capră învelită în cenușă. Cumpără roșii bune și pâine. Cumpără un ziar din stiva uriașă, aflată în fața magazinului turcesc de băuturi alcoolice. Cumpără două sticle de vin pentru mai târziu. (Rioja. Întotdeauna Rioja. Nu se pricep ele la vinuri, dar știu că le place Rioja.) Merg fără grabă mai departe, pe la alte tarabe, să se uite la bibelouri și la hainele second-hand. În fața cârciumilor sunt deja oameni cu halba în mână la nouă dimineața, după cum e obiceiul prin piețele londoneze.

Odată ajunsese acasă, își așază cumpărăturile pe masa din bucătărie, își fac un ibric eroic de cafea, pun muzică și deschid geamul care dă înspre parc, unde peluza începe să se umple de mici pâlcuri de oameni. Uneori, câte unul dintre ei ridică privirea spre casă. Știi ele la ce se gândește omul: cum or izbuti unii să locuiască într-o casă ca asta? Cum se face că stau în ditamai căsoaia victoriană cu trei niveluri, la marginea celui mai frumos parc din Londra? Printr-un noroc, așa reușesc. O prietenă de-a unei prietene i-a oferit Lissei o cameră, apoi, în același an, s-au mai eliberat încă două, și iată că acum locuiesc în casa asta împreună; toate trei. Casa este, de fapt, cu totul a lor, dar nu și pe hârtie. Există un agent imobiliar undeva departe, prin Stamford Hill, dar au ele o mare bănuială că tipul habar nu are ce se întâmplă în zonă, de vreme ce în ultimii doi ani chiria lor a rămas aceeași. Au hotărât împreună să nu pună nici un fel de întrebări, să nu se plângă de linoleumul ajuns ferfeniță, nici de petele de pe covoare. Când ai o casă care îți e atât de dragă, mărunțișurile astea nici nu mai contează.

Pe la unsprezece se scoală și Lissa și coboară alene la parter. Bea o cană mare cu apă, ținându-se cu mâna de cap, apoi își ia cafeaua, iese afară pe scările de piatră și își rulează o țigară, bucurându-se de soarele dimineții, care tocmai începe a încălzi ultima treaptă.

După ce și-a băut fiecare cafeaua, și și-a fumat țigara, și dimineața s-a prefăcut în după-amiază, își iau cu ele farfurii, mâncare și pături și se duc în parc, unde se întind pe iarbă, la umbra tărcată a copacului lor preferat. Mănâncă pe îndelete. Hannah

și Cate citesc ziarul pe rând. Lissa se ferește de soare cu paginile culturale ținute streășină la ochi și scoate un oftat. Un pic mai târziu, destupă vinul și îl bea, și le vine ușor să bea. După-amiaza se adâncește. Lumina devine vâscoasă. Sporovăiala din parc se întetește.

Așa arată viața lor în anul 2004, în London Fields. Muncesc pe rupte. Merg la teatru. Vizitează galerii de artă. Se duc la concertele date de trupele prietenilor. Mănâncă specialități vietnameze în restaurantele de pe Mare Street și Kingsland Road. Joia merg la vernisașele de pe Vyner Street și la toate expozițiile de pictură, unde beau berea și vinul oferite gratis. Când merg la magazinul din colț, au grijă să nu folosească sacoșe de plastic, numai că uneori mai uită. Merg peste tot, tot timpul, numai cu bicicleta. Rareori poartă cască de protecție. Văd filme la cinematograful Rio din Dalston, apoi se duc la restaurante turcești, unde mănâncă pide¹, și beau bere turcească, și se înfruptă din murăturile acelea după care îți lasă gura apă. Duminica, dis-de-dimineată, se duc la piața de pe Columbia Road și își cumpără flori. (Câteodată, dacă se întâmplă să se întoarcă la ziuă de la câte o petrecere, Lissa cumpără flori ieftine pentru toată casa – brațe întregi de gladiole și iriși. Uneori, pentru că e frumoasă, le primește gratis.)

Merg la ferma urbană de pe Hackney Road mahmure după câte un chef și iau un mic dejun la tigaie alături de clienții familști, în hărmlăia odraslelor lor, și se jură că, până nu vor avea propriii lor copii, nu o să mai calce pe acolo duminică dimineața.

Uneori, duminica, ies la plimbare pe Regent's Canal până la Victoria Park și mai departe, până la vechiul Greenway, până la Three Mills Island, delectându-și privirea cu secțiunea longitudinală a Londrei, oferită de canal.

Le interesează istoria cartierului East End. Cumpără cărți de psihogeografie de la librăria din capătul străzii. Încearcă să îl

1. Specialitate turcească, preparată fie ca pâine plată (nedospită, asemănătoare lipiei), fie ca un fel de pizza din aluat umplut sau acoperit cu o compoziție diversă.

*citească pe Iain Sinclair¹ și se poticesc încă de la primul capitol, în schimb citesc alte cărți, mai accesibile, despre valorile succesive de imigrație care au caracterizat această zonă a orașului: hughe-
noții, evreii, bengalezii. Își dau seama că ele însele aparțin unui
flux migrator. Cinstit vorbind, pe acesta ar dori să îl oprească –
se tem ca nu cumva să le încalce teritoriul alții asemenea lor.*

*Sunt îngrijorate. Își fac griji din pricina schimbărilor clima-
tice – din pricina vitezei cu care se dezgheață stratul de per-
mafrost din Siberia. Își fac griji pentru puștii care locuiesc în
blocurile-turn, chiar în spatele magazinului de delicatese de unde
își cumpără ele cafea și tabbouleh². Își fac griji gândindu-se la
șansele pe care le vor avea aceștia în viață. Își fac griji cu privire
la propria lor situație relativ privilegiată. Le îngrijorează crimele
comise cu șiful și pistolul, dar apoi citesc articole din care reiese
că actele de violență se petrec numai și numai între găștile de
înfractori și atunci se mai liniștesc, după care se simt vinovate că
au această senzație de ușurare. Le îngrijorează valul de gentrificare
care se apropie insidios dinspre City³ și bate până în buza parcu-
lui. Uneori li se pare că ar trebui să fie și mai îngrijorate de ceea
ce se întâmplă, dar în acest moment al vieții lor sunt fericite, așa
că nu se alarmează mai mult de atât.*

*Nu le îngrijorează pe ele iminența unui război nuclear, nici
rata dobânzii, nici propria lor fertilitate, nici statul asistențial, nici
părinții care îmbătrânesc, nici datoriile din anii studenției.*

*Au douăzeci și nouă de ani. Nici una dintre ele nu are copii.
Pentru oricare altă generație din istoria omenirii, acesta ar fi un
fapt ieșit din comun. La ele trece aproape neobservat.*

*Știu foarte bine că acest parc, London Fields, această peluză
pe care stau tolănite a fost întotdeauna un teren de folosință*

1. Scriitor și cineast de origine galeză (n. 1943), a cărui operă este marcată de influența psihogeografiei.

2. Salată specifică bucătăriei arabe, preparată din roșii, ceapă, usturoi, castraveți, mentă, bulgur, pătrunjel și aseasonată cu ulei de măsline, zeamă de lămâie și sare.

3. Centrul financiar al Londrei.

comună, loc unde odinioară își duceau oamenii vitele și oile la păscut. Lucrul acesta le încântă; cred ele că așa se explică, într-o oarecare măsură, fascinația acestui mic petic pestriț de verdeață pe care le place să îl simtă ca fiind al lor. Au senzația că le aparține, pentru că așa este; aparține tuturor.

Ar vrea să oprească timpul în loc – exact aici, acum, în acest parc, în lumina aceasta fastuoasă a după-amiezii. Ar vrea ca prețurile imobiliarelor să rămână accesibile. Ar dori să fumeze țigări și să bea vin de parcă ar fi mereu tot tinere și invulnerabile. Ar vrea să se afunde în frumusețea acestei după-amiezi calde de mai. Locuiesc în cea mai frumoasă casă de la marginea celui mai frumos parc din cea mai frumoasă zonă a celui mai frumos oraș de pe această planetă. Cea mai mare parte a vieții le stă încă înaintea. Au făcut greșeli, dar nu dintre cele ireparabile. Nu mai sunt ele niște puștoaice, dar nu se simt nici bătrâne. Viața este încă maleabilă și plină de potențial. Nu li s-a blocat încă accesul la căile rămase neexplorate.

Mai au încă timp să devină ceea ce au de gând să fie.

2010

Hannah

Așezată pe marginea patului, Hannah ține în mână flacoanele în carcasa lor de plastic. Își trece unghia degetului mare de-a lungul foiței subțiri de ambalaj și scoate unul dintre tuburi. E ușor ca un fulg. Înfige repede acul, bate ușor cu vârful degetului în seringă ca să elimine bulele de aer – știe bine ce are de făcut, că doar a mai făcut treaba asta și înainte. Și totuși. Poate că ar trebui să marcheze cumva momentul.

Prima oară, acum doi ani, Nathan s-a aplecat deasupra ei cu acul și în fiecare zi a sărutat-o pe burtă în timpul injecției.

În dimineața aceasta a sărutat-o altfel.

Hannah, promite-mi că după asta te oprești.

Și i-a promis, știind că după asta nu va mai fi nevoie de o nouă încercare.

Își ridică bluza și își ciupește pielea cu vârful degetelor. O mică înțepătură, și gata. După ce termină, se ridică, își îndreaptă ținuta și pleacă la lucru.

Când ajunge la Rio, Lissa nu este acolo, așa că Hannah își comandă o ceașcă de ceai de la bar și iese cu ea afară. Este septembrie, dar e încă vreme caldă, și în piațeta de lângă cinematograful e animație mare. Hannah zărește silueta înaltă a Lisei croindu-și drum dinspre capătul străzii, de la stația de metrou, și îi face semn cu mâna. Lissa este îmbrăcată cu o haină pe care Hannah nu i-a mai văzut-o: cu umerii înguști, dar evazată

mai jos de talie. Are părul lung lăsat liber pe spate, ca întotdeauna.

— Îmi place haina asta, șoptește Hannah, prinzând cu degetul mare și arătătorul reverul de in, aspru la pipăit, în timp ce Lissa se apleacă să o sărute.

— Asta?

Lissa privește în jos, surprinsă, parcă, să descopere că este îmbrăcată cu ea.

— Mi-am cumpărat-o acum mulți ani. De la magazinul caritabil de pe Mare Street. Nu-ți mai aduci aminte?

Niciodată dintr-un loc unde să te poți duce și tu să îți cumperi, mereu doar de la câte un magazin caritabil second-hand sau de la *toneta aia mică din piață – știi? de la tipul ăla de la Portobello*¹.

— Vin? întreabă Lissa.

Hannah își încrețește nasul în semn de refuz.

— N-am voie.

Lissa îi atinge brațul.

— Adică ai început iar?

— Azi-dimineață.

— Și cum te simți?

— Bine. Sunt bine.

Lissa îi ia mâna și i-o strânge ușor.

— Mă-ntorc într-o clipă.

Hannah o urmărește cu privirea în timp ce prietena ei se îndreaptă spre bar și observă cum tânărul care servește acolo se luminează la față, bucuros de atenția care i se dă. Un râs sincer, complice, și Lissa se întoarce afară, la soare, cu un pahar de plastic cu vin roșu.

— Te deranjează dacă trag un fum?

Hannah îi ține paharul cu vin în timp ce Lissa își răsuțește o țigară.

— Când ai de gând să te lași?

1. Portobello Road Market, piață din vestul Londrei, cunoscută pentru comerțul cu haine second-hand.

— Curând.

Lissa își aprinde țigara și suflă fumul peste umărul ei.

— De cînșpe ani tot promiți.

— Chiar așa? Uf!

Lissa își zornăie brățăările când se întinde să își ia vinul înapoi.

— M-au rechemat după audiție, spune ea.

— Da?

E trist, dar Hannah uită mereu. Au fost atâtea și atâtea audiții. Atâtea roluri cât pe ce să fie obținute.

— O chestie experimentală – dar e bine. O regizoare faină. Poloneza aia.

— Aha.

Acum își aduce aminte.

— Cehov?

— Îhî. *Unchiul Vanea*. Elena.

— Ei, și cum a mers?

Lissa ridică din umeri.

— Bine. Parțial bine.

Ia o gură de vin.

— Cine știe? Și-a dat tot interesul cu mine cât am lucrat la dicție.

Apoi, imitând-o pe regizoarea poloneză, se lansează într-o tiradă plină de accente, ticuri și manierisme.

„*Hai, reluăm. Fă-l să sune adevărat. Fără asta – cum îi zice? Emoție de microunde – intensitate maximă. Două minute. Ping! O greșoșenie.*“

— Isuse! zice Hannah, rîzând.

De fiecare dată rămâne uluită de mizeriile pe care le suportă Lissa.

— Păi dacă n-o să primești rolul ăsta, ai putea face un *one-woman show*¹: *Regizorii pe care i-am cunoscut și care m-au respins.*

— Ei, da, ar fi amuzant dacă n-ar fi și adevărat. Ba nu. Chiar că e de tot rîsul. Numai că...

1. Spectacol susținut în totalitate de o actriță.

Lissa se încruntă și își aruncă țigara în rigolă.

— Să nu mai spui niciodată așa ceva.

— N-a fost rău, declară Lissa când ies de la cinema afară, în strada întunecoasă. Ba chiar a fost un pic cehovian.

Își strecoară brațul pe sub al lui Hannah.

— Trece o veșnicie, nu se-ntâmplă mai nimic și apoi, din senin, marea lovitură emoțională. Probabil că regizoarei poloneze i-ar fi plăcut la nebunie. Dar prea lung, continuă ea în vreme ce o pornesc spre piață, și nu există în el nici un rol feminin ca lumea.

— Nu?

Lui Hannah nu îi trecuse prin minte, dar acum, dacă stă să se gândească, e adevărat.

— N-ar trece testul Bechdel.

— Testul Bechdel?

— Isuse, Han, și mai zici că ești feministă?

Lissa o conduce spre zebra.

— Știi testul – există în film două personaje feminine? Au amândouă nume? Mai discută ele și despre altceva decât despre vreun bărbat? L-a inventat autoarea aia americană¹. O groază de filme nu-l trec. Majoritatea, de fapt.

Hannah se gândește.

— Păi au avut ele discuția aia, spune ea. Pe la mijlocul filmului. Despre pește.

Pufnesc amândouă într-un râs grohăit, în timp ce traversează strada braț la braț.

— Fiindcă veni vorba de pește, zice Lissa, nu vrei să mâncăm ceva? Am putea să mergem să luăm niște *noodles*.

Hannah își scoate telefonul.

— Ar trebui să mă-ntorc. Am de pregătit un raport pentru mâine.

1. Alison Bechdel (n. 1960), autoare americană de caricaturi și benzi desenate, creatoarea Testului Bechdel, care măsoară modul cum sunt reprezentate femeile în operele ficțiune.